

✚ پرونده

دکتر سیدرضا میرطاهر

تحویل مهمات خوشه‌ای به اوکراین با توجیحات هیروشیمایی

جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا با ارسال مهمات خوشه‌ای به اوکراین برای استفاده علیه نیروهای روسیه موافقت کرد.
بایدن روز جمعه ۱۶ تیر(هفتم ژوئیه) در مصاحبه با شبکه خبری سی‌ان‌ان با اشاره به اینکه مهمات نظامی اوکراین رو به پایان است، گفت: از توصیه وزارت دفاع برای تجهیز اوکراین به بمب‌های خوشه‌ای حمایت کردم و این تصمیم کار بسیار سختی بوده است.
جیک سالویان، مشاور امنیت ملی کاخ سفید نیز رسماً اعلام کرد ایالات‌متحده امریکا به اوکراین بمب‌های خوشه‌ای در بسته نظامی جدید خود ارائه می‌کند و در عین حال به رغم پرافروختن شعله‌های جنگ میان روسیه و اوکراین، مدعی شد واشنگتن به دنبال آغاز جنگ جهانی سوم نیست.
به نظر می‌رسد امریکا در صدد است به هر قیمتی جنگ اوکراین با شکست روسیه به پایان برسد.بنابراین قصد دارد در راستای تجهیز اوکراین به انواع تسلیحات، حتی آنهایی که پیش از این به عنوان خط قرمز تلقی می‌شدند، این هدف را محقق سازد.
واشنگتن به امید پیروزی در جنگ اوکراین به تدریج همه ممنوعیت‌ها را البته به بهانه‌های مختلف کنار می‌گذارد، ضمن اینکه به خوبی از عدم‌موقفیت ضدحمله گسترده اوکراین آگاه و اکنون در صدد است با تحویل مهمات خوشه‌ای به ادعای خود قدرت و پوششش آتش گسترده‌ای

✚ کنکاش

✚ ایسایا ویلسون*

در تابستان ۲۰۰۳، حتی برای تندترین موافقان حمله امریکا به عراق هم روشن شد که این یورش دست‌کم آنطور که برنامه‌ریزی شده بود، پیش نمی‌رود. پس از انحلال ارتش عراق در پایان ماه می آن سال، صدها هزار مرد مسلح در سراسر عراق شش‌روز به اعتراض کردند. پیکار جوانان مرتباً به سربازان امریکا و متحدان شان حمله می‌کردند و ارتش امریکا را واداشتند تا در ماه ژوئن نزحیره عملیاتی را برای یافتن و کشتن گروه‌های مسلح انجام دهد. چند هفته که گذشت، این گروه‌ها حملاتی بزرگ‌تر و جسورانه‌تر را شروع کردند. در ماه اوت ۲۰۰۳، هتل کانسل را بمب‌گذاری و نماینده ویژه سازمان ملل در عراق را کشتند و این البته آغاز ماجرا بود.

۲۰سال بعد، روشن شده که در دوران پساچنگ سرد، هیچ‌توان مسلحانه‌ای برای ارتش امریکا به اندازه جنگ عراق پرپیامد نبوده است. ارتش امریکا حدود ۲۷تریلیون دلار برای برکناری صدام حسین و مقابله با شورش‌های پس از آن هزینه کرد. امریکا بیش از ۴هزار سرباز را از دست داد و بیش از ۲۰۰میلیارد دلار برای مراقبت از کسانی که برای همیشه معلول شده‌اند، هزینه کرد. هنوز هم نیروهای امریکای در عراق هستند و چنین هزینه‌هایی هم ادامه دارد. تقریباً ۴میلیون امریکایی در جریان یورش به عراق جنگیدند؛ جوانانی که سال‌های تعیین‌کننده زندگی‌شان را در نبرد برای کنترل سرزمینی گذراندند که بیش از ۶هزار مایل با کشوری که در آن بزرگ شده بودند، فاصله دارد. اکنون روشن شده که این جنگ یک فاجعه راهبردی بوده است. امریکا به رغم سرمایه‌گذاری در بغداد، دست آخر دولت

است. سالویان مدعی شده اوکراین پایبندی خود را برای استفاده از بمب‌های خوشه‌ای فقط برای دفاع از خود و استفاده نکردن از آن در مناطق غیرنظامی اعلام کرده است. وی در عین حال ادعا کرده است بدون شک ما میزان تعهد اوکراین به استفاده نکردن از بمب‌های خوشه‌ای را علیه غیرنظامیان زیر نظر داریم. این در حالی است که حتی در برهه کنونی نیز اوکراین از تسلیحات اهدایی غرب به ویژه موشک‌های دوربرد کروز برای حمله به اهدافی در داخل روسیه استفاده کرده است.

آنتالوی آنتونوف، سفیر روسیه در امریکا درباره تحویل مهمات خوشه‌ای به اوکراین از سوی امریکا گفته که تصمیم واشنگتن برای تجهیز اوکراین به مهمات خوشه‌ای، بیاتگر نامیدی امریکاست. آنتونوف هشدار داده است امریکا با این اقدام خود، بشریت را به سمت جنگ جهانی جدید پیش می‌برد. این دیپلمات ارشد روس خاطر نشان می‌کند، امریکا بسا تجهیز اوکراین به سلاح‌های خوشه‌ای، غیرنظامیان را برای سالیان متمادی باخطر مواجه می‌کند.کنسنتاتین کوساچوف، معاون نایب رئیس شورای فدراسیون روسیه هم با اشاره به اقدام اخیر دولت بایدن درباره ارسال مهمات خوشه‌ای تأکید کرد که امریکا از این پس مسئول تمام قربانیان سلاح‌های خوشه‌ای خواهد بود.

پیر المملار

سرویس بین‌الملل ۸۸۴۹۸۴۴

مقام‌های امریکایی برای توجیه تصمیم خود برای ارسال مهمات خوشه‌ای به اوکراین به توجیه‌هایی مشابه توجیه‌های زمان استفاده از بمب اتمی علیه هیروشیما و ناگازاکی متوسل شده و گفته‌اند هر چند ارسال مهمات خوشه‌ای خطر تلفات غیرنظامیان را بالا می‌برد، ولی با اشغال سرزمین‌های اوکراین به دست روسیه، جان غیرنظامیان بیشتری در خطر است

و جلوگیری از پیشروی نظامی است. در بمب معمولی فقط ناحیه نزدیک به محل انفجار تخریب می‌شود، ولی مهمات خوشه‌ای با پراکندن تعداد زیادی از بمب‌های کوچک‌تر بر منطقه وسیع‌تری تأثیر می‌گذارد. کارشناسان می‌گویند استفاده از مهمات خوشه‌ای به تلفات غیرنظامیان منجر می‌شود، ضمن اینکه برخی از ریزمهمات منفجر نمی‌شوند و می‌توانند تا مدت‌ها بعدتر جان غیرنظامیان را به خطر بیندازند.

✚ تسلیحات مرگبار برای تغییر موازنه

مخالفان استفاده از بمب‌های خوشه‌ای به دلیل اینکه بعضی از بمب‌های کوچک‌تر عمل نمی‌کنند و مانند مین عمل می‌کنند و استفاده از آنها را غیر اخلاقی تلقی کرده‌اند در برخی کارشناسان استفاده از این مهمات را مصادق ارتکاب جرائم جنگی می‌دانند. همچنین ابزارهای خوشه‌ای بمب‌های کوچک زیادی را در یک منطقه وسیع منفجر می‌کنند که خطر انسانی را برای غیرنظامیان حسین حملات یا پس از آن ایجاد می‌کنند. بمب‌های عمل‌نکرده، کوچک و شبیه اسباب‌بازی هستند و رنگ‌های درخشان دارند. برای همین توجیه کودکان را جلب می‌کنند تا آنها را بردارند و با آنها بازی کنند. رژیم‌صهیونیستی در جریان جنگ ۳۳روزه سال ۲۰۰۶ حدود ۴میلیون بمب خوشه‌ای روی لبنان ریخت که تاکنون موجب کشته شدن دهها نفر و زخمی شدن صدها نفر دیگر شده است. با توجه به پیامدهای استفاده از مهمات خوشه‌ای ۱۰۸کشور استفاده از آنها را ممنوع اعلام کرده‌اند. در راستای ممنوعیت مهمات خوشه‌ای، «معاهده مهمات خوشه‌ای» تدوین شده که یک معاهده بین‌المللی است که هر گونه استفاده، انتقال، تولید و انبار این مهمات را ممنوع اعلام می‌کند. این معاهده در ۲۰۰۸می در دویلین به تصویب رسید و از اوت ۲۰۱۰اجرای شده است.

با توجه به اینکه امریکا و اوکراین جزو کشورهایی هستند که معاهده مهمات خوشه‌ای را امضا نکرده‌اند، لذا راه برای این دو کشور برای ارسال و استفاده از این سلاح مرگبار باز خواهد بود. به ویژه به این ترتیب کی‌یف خواهد توانست به بهانه عدم‌عضویت در کنوانسیون مهمات خوشه‌ای با دریافت انواع مهمات خوشه‌ای از ایالات‌متحده دامنه حملات خود را علیه نیروهای روسیه به ویژه در مناطقی که ضدحمله وعده داده شده اوکراین در آنها جریان دارد، گسترش دهد و تلفات زیادی به ارتش روسیه وارد کند. در واقع مقامات اوکراینی امیدوارند علاوه بر مهمات خوشه‌ای خوشه‌ای در اثر یک انفجار اولیه تعداد زیادی مهمات کوچک‌تر در منطقه انفجار پخش می‌شوند تا با فاصله زمانی پس از انفجار اول منفجر شوند. هدف اصلی کاربرد مهمات خوشه‌ای که نخستین بار در طول جنگ جهانی دوم ساخته شدند، افزودن به شماع تأثیر بمب جهانی

فاجعه استراتژیک جنگ ۲تریلیون دلاری

چیزی که ارتش امریکا از جنگ عراق نیاموخته این است که دشوار بتوان طرحی برای آینده، پیروز شد

شکنده‌ای را بر ساخت که پیوندهای عمیقی با ایران، یکی از دشمنان اصلی واشنگتن دارد. یورش به عراق، به پیدایش گروه‌های تروریستی تازه، از جمله دولت اسلامی اتجامید و دوران غلبه بدون چون و چرای امریکا راه پایان داد؛ نشانی از اینکه حتی نیرومندترین کشور جهان هم نمی‌تواند به آنچه می‌خواهد برسد.

✚ تاکامی طرح‌های بلندپروازانه امریکا

این‌تاکامی‌های بنیان کن، مورد واکاوی بی‌پایان روزنامه‌نگاران، دانشگاهیان و سیاستمداران قرار گرفت اما ۲۰سال بعد، امریکایی که همچنان به ارزیابی این تهاجم سرگرم است، باید در این باره فکر کند که چگونه طرح‌های بلندپروازانه و گسترده‌اش تاکام می‌ماند یا

اکنون روشن شده که جنگ عراق یک فاجعه راهبردی بود و امریکا به رغم سسرما په‌گذاری در بغداد، دست‌آخردولت‌شکننده‌ای بر ساخت که پیوندهای

✚ مشق جنگ با دشمنی ناشناخته

ارتش امریکا باید تعریف روشنی از مشکلات درازمدت می‌داشت و برای آنها طراحی می‌کرد. اگر ارتش امریکا همه این فاکتورها را سنجیده بود، به رهبران سیاسی کشور می‌گفت که دستیابی به اهداف آنها، فراتر از ظرفیت نیروهای مسلح است و برای آنها، روشن می‌ساخت که ارتش به چه اهداف واقع‌بینانه‌ای می‌تواند دست یابد. این شد که به تعبیر ژنرال ویلیام

والاس، دشمنی که امریکا بسا آن روبه‌رو بود، «آن دشمنی نبود که علیه او مشق جنگ کرده بودیم.» برای جلوگیری از تکرار این اشتباهات، نیروهای مسلح امریکا باید ارتباط بهتری با رهبران سیاسی در واشنگتن داشته باشند و تلاش کنند امریکا را از جنگ‌های اختیاری دور نگه دارند و اگر لازم شد به جنگی وارد شوند، درباره چندوچون آن گزارش، رهبران غیرنظامی را توجیه کنند. اکنون ارتش امریکا در سطح تاکتیکی، چیزهای زیادی از دو دهه جنگ در عراق آموخته است. مفاهیم عملیاتی تازه‌ای را توسعه داده و دریافته است که چگونه از فناوری‌های بهبود توانمندی‌های رزمی‌اش استفاده کند… اما درس‌های زیادی هم هست که از جنگ عراق نیاموخت. برای

✚ فارین افرز، چهارم جولای ۲۰۲۳
ترجمه: معاونت مطبوعاتی

✚ نگاه

زایش ازدهای راست از دل بانلیوهای فرانسوی

✚ سیدناذر نوربخش

در تبیین علل گسترش اعتراضات و شورش‌ها در فرانسه نکته‌ای که باید توجه کرد این است که بسیاری از افرادی که در نواحی حومه و حاشیه شهرهای بزرگ موسوم به بانلیوها زندگی می‌کنند، مهاجرانی از مبدأ کشورهای آفریقا یا مستعمرات سابق فرانسه در ناحیه مغرب عربی تشکیل می‌دهند. این افراد که برخی از آنها چندین نسل در این کشور زندگی کرده‌اند، اگرچه فرانسوی محسوب می‌شوند اما به شکل واقعی با جامعه ادغام نشده‌اند و همچنان احساس شهروند درجه دوم بودن، تبعیض، پیشداوری، درآمد پایین و محرومیت از سوی آنها وجود دارد. همین امر به شکل نفرت و خشم در این نواحی وجود داشته است که هر از گاهی به بهانه‌های مختلف شعله‌ور می‌شود، برای مثال در سال ۲۰۰۵ شورش‌های شهری بانلیوها چند هفته به درازا انجامید و باعث اعلام شرایط فوق‌العاده در فرانسه شد. همه اینها در حالی است که موج ورود پناهجویان خارجی در سال‌های اخیر و نشر اخبار منفی مربوط به جرائم پناهجویان در رسانه‌ها باعث شده است نوعی بیگانه‌هراسی و گرنانی آمیخته با خشم در میان جامعه میزبان هم ایجاد شود که مهاجران را تهدیدی برای خود فرض می‌کنند، امری که گاه ممکن است به صورت اقدامات تبعیض‌آمیز و نفرت علیه مهاجران نمود پیدا کند.

رخدادهای فرانسه به نفع حزب اجتماع ملی و خانم مارین لوپن هم تمام شده م‌مکرون را متهم کرده‌اند به اندازه کافی در قبال ناآرامی‌ها محکم عمل نکرده و حتی واکنش اولیه م‌کرون به حاد‌تره را نامناسب دانسته‌اند و در مقابل از نیروی پلیس حمایت می‌کند

حال یکی از نتایج این رخداد تبدیل شدن بحث نظم و قانون به موضوع روز در این کشور است. نظم و قانون اصطلاحی است که با اعمال مجازات‌های سنگین و سختگیرانه علیه مجرمان و کنترل بیشتر پلیسی شناخته می‌شود. این بحث همراه با مفهوم اقتدارگرایی یکسای محورهای اساسی مربوط به جریان راست افراطی است. در واقع این جریان که معمولاً با ویژگی‌هایی همچون ملی‌گرایی، مخالفت با اتحادیه اروپا، ضدیت بسا چندفرهنگ‌گرایی و مخالفت با ورود مهاجران شناخته می‌شود در عرصه مسائل مربوط به امنیت خواهان به‌کارگیری بیشتر قوه قهریه در قبال برقراری نظم و قانون است و آن را برای جلوگیری از وقوع جرائم لازم و ضروری می‌داند، بنابراین رخدادهای اخیر به نفع حزب اجتماع ملی و خانم مارین لوپن هم تمام شده است که م‌کرون را متهم کرده‌اند به اندازه کافی در قبال ناآرامی‌ها محکم عمل نکرده و حتی واکنش اولیه م‌کرون به حاد‌تره را نامناسب دانسته است و در مقابل از نیروی پلیس حمایت می‌کند.

در همین حال باز‌نمایی تصاویر از شورش‌های خیابانی و آتش‌زدن اتومبیل‌ها مورد بهره‌برداری رهبران احزاب راست افراطی در دیگر کشورها مانند ایتالیا و لهستان هم‌قرار گرفته است تا انتشار آن اعلام کنند، این امر نتیجه‌ی ورود بی‌رویه مهاجران خارجی است. آن‌هم در شرایطی که اتحادیه اروپا بر سر موضوع مهاجران با کشورهای همچون مجارستان، لهستان و ایتالیا اختلاف نظر جدی دارد، آغاز اعتراضات در فرانسه و گسترش سریع آن همچنین باعث شد م‌کرون سفر ازپیش‌برنامه‌ریزی‌شده خود را به آلمان به تعویق بیندازد؛ سفری که پس از ۲۳سال در این سطح قرار بود انجام شود.

به نظر می‌رسد در طول این سال‌ها دولت‌های مختلف موفق به حل این مشکل اجتماعی نشده‌اند تا جایی که اکنون اعتراضات کنونی به سومین چالش بزرگ در دوران ریاست جمهوری م‌کرون پس از ماجرای جلیقه‌زرها و بحث اعتراضات به افزایش سن بازنشستگی بدل شده است. نهایتاً باید توجه کرد جایگاه ریاست جمهوری در نظام سیاسی جمهوری پنجم محکم‌تر از نظام‌های دیگری است که ساختار پارلمانی دارند و نمی‌توان آن را عاملی برای سقوط جناح حاکم دانست، با این حال افزایش محبوبیت حزب اجتماع ملی مارین لوپن در جناح راست به عنوان رقیب اصلی م‌کرون و در غیاب دو حزب سنتی جمهوری خواهان و سوسیالیست‌ها آینده سیاسی این کشور را بیشتر به سمت قفلی شدن پیش خواهد برد.